

Vraag van mevrouw Nahima Lanjri aan de minister van Justitie over "de overeenkomst tussen het Brussels parket en de Brusselse gemeenten inzake de afhandeling van gemeentelijke administratieve sancties met betrekking tot gemengde inbreuken" (nr. 10456) – 27/03/2012

11.02 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de minister, ik heb een vraag over een overeenkomst die recent is afgesloten tussen het Brussels parket en de Brusselse gemeenten. Er is afgesproken om voortaan processen-verbaal sneller door te sturen naar de overlastambtenaren zodat die via een geldboete administratief kunnen sanctioneren. Artikel 398 van het Strafwetboek in verband met slagen en verwondingen is een van de artikelen die in aanmerking komen voor de zogenaamde gemengde inbreuken. Die zijn gemeentelijk administratief sanctioneerbaar indien het parket beslist om niet op te treden.

In bepaalde gevallen is er echter sprake van verzwarende omstandigheden. Het Strafwetboek spreekt van verzwarende omstandigheden indien het gaat om slagen en verwondingen aan een postbeampte of aan een ambtenaar van een openbare vervoermaatschappij. Ook is er sprake van een verzwarende omstandigheid indien het geweld betrekking heeft op raciale afkomst en op seksuele geaardheid, wat men ook gaybashing noemt. Men zegt heel duidelijk dat als er verzwarende omstandigheden zijn dit niet onder de toepassing van de gemengde inbreuk valt. Volgens mijn interpretatie vallen die dan ook niet onder de toepassing van de gemeentelijke administratieve sanctie. In dat geval kan er dus niet zomaar een GAS-boete worden opgelegd om er zich van af te maken.

Kunt u bevestigen dat bij inbreuken op artikel 398 waarbij er sprake is verzwarende omstandigheden de parketten hoe dan ook zullen vervolgen en het dossier dus niet zomaar zullen doorsturen naar de gemeentelijke ambtenaar met het oog op een administratieve beboeting? Is dat zo afgesproken? Is die afspraak ook expliciet opgenomen in de overeenkomst tussen het Brussels parket en de Brusselse gemeenten? Indien dat niet het geval is, riskeert men dan niet om het verkeerde signaal te geven? Riskeert men niet dat door deze werkwijze, wanneer dat toch op een administratieve manier wordt afgehandeld, deze toch wel serieuze inbreuken niet worden opgenomen in de criminaliteitstatistieken en dat ze op het niveau van het parket dus niet meer worden opgevolgd?

11.03 Minister Annemie Turtelboom: Mevrouw de voorzitter, het protocolakkoord dat werd opgesteld tussen het Brusselse parket en de Brusselse gemeenten Brussel en Elsene valt onder artikel 119bis van de nieuwe gemeentewet en omzendbrief 1/2006 van het College van procureurs-generaal inzake de gemeentelijke administratieve sancties. Er werd hierbij ook rekening gehouden met de prioriteiten vastgelegd in het nieuwe nationaal Veiligheidsplan 2012-2015.

Artikel 119bis van de nieuwe gemeentewet geeft het algemeen kader aan de gemeenten om een lik-op-stukbeleid te kunnen voeren voor de bestrijding van overlast. Goede afspraken met het parket en de politiediensten binnen het wettelijke kader bevorderen dit beleid.

In verband met de categorie van gemengde inbreuken, werd afgesproken dat het parket bij wijze van test voor de inbreuken op artikel 398 van het Strafwetboek, opzettelijke slagen en verwondingen, zal meedelen dat het geen gevolg aan de feiten zal geven met uitzondering van inbreuken gevisieerd in artikel 398 alinea 2 van het Strafwetboek en de artikelen 399 tot 401, indien de feiten deel uitmaken van een inbreuk die niet het voorwerp kan uitmaken van een

administratieve sanctie, indien de feiten deel uitmaken van intrafamiliaal geweld en indien de slagen een arbeidsongeschiktheid tot gevolg hebben.

Voor de opgesomde gemengde inbreuken in het protocolakkoord wordt het proces-verbaal doorgestuurd naar het parket met een kopie aan de sanctionerende ambtenaar van de gemeente. De sanctionerende ambtenaar moet geen twee maanden wachten om de administratieve procedure voor deze inbreuken op te starten. De boete kan wel pas na twee maanden verplichte tussenkomst van het parket opgelegd worden.

Indien deze inbreuken gelieerd zijn aan zwaardere feiten die niet strafbaar zijn onder de gemeentelijke administratieve sancties of een vrijheidsberoving tot gevolg hebben, zal de gemeentelijke administratieve sanctie d'office uitgesloten zijn.

Voor de inbreuken van slagen en verwondingen waarbij verzwarende omstandigheden worden vastgesteld zoals voorzien in artikel 405 en artikel 410bis van het Strafwetboek bestaat de wettelijke mogelijkheid niet om een gemeentelijke administratieve sanctie op te leggen. Deze inbreuken werden dan ook niet opgenomen in het vermelde protocolakkoord.

Ook het fenomeen van gaybashing is as such niet vermeld onder de mogelijke GAS-inbreuken, maar kan eronder ressorteren via de algemene inbreuk opzettelijke slagen en verwondingen. Artikel 398 van het Strafwetboek is echter alleen van toepassing als er fysiek geweld aan te pas komt. Als het gaat om feiten waarbij een holebi verwensingen wordt toegeschreeuwd, is dit artikel niet van toepassing. Let wel, ook artikel 448 van het Strafwetboek inzake beledigingen is niet van toepassing.

Mondelinge beledigingen kunnen namelijk alleen worden bestraft als ze geuit worden tegen een politieagent of een ambtenaar. Beledigingen tegen een privépersoon zijn alleen strafbaar als er sprake is van daden. Dat wil zeggen dat beledigingen moeten gebeuren in geschriften, prenten of zinnebeelden.

Verbale agressie tegen holebi's is strafbaar op basis van de antidiscriminatiewetgeving, artikel 22, en valt dus binnen het verbod van de dubbele aantijging en buiten het toepassingsgebied van het onderhavige protocol. Het huidige regeerakkoord voorziet maatregelen om homofobie te bestrijden en discriminaties op basis van seksuele geaardheid op te heffen. Dat staat op pagina 164 van het regeerakkoord.

De problematiek ligt mij na aan het hart en dat is ook de reden waarom ik mijn dienst de opdracht heb gegeven tot herziening van artikel 398 en volgende van het Strafwetboek: de uitbreiding van verzwarende omstandigheden voor slagen en inbreuken in het discriminatoir kader.

11.05 Nahima Lanjri (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, de reden waarom wij hierover vandaag met twee een vraag stellen, is omdat het ons niet duidelijk was. Ik durf in naam van mijn collega te spreken. Er bestaat enige onduidelijkheid in de communicatie.

Uw uitleg heeft mij wel wat gerustgesteld, maar dat blijft binnen deze vier muren en wie zegt hoe het wordt toegepast.

Als er daarover in de gemeente en op het terrein anders wordt gecommuniceerd, heeft dat gevolgen voor wie wordt geconfronteerd met slagen en verwondingen en te maken krijgt met homofob gedrag of met raciaal geweld. Men weet niet hoe de wetgeving in mekaar zit en denkt dat een geldboete zal volstaan, zeker wanneer de gemeenteambtenaren dit op die manier zouden interpreteren.

Mijn vraag is of u toch nog een heel duidelijke communicatie zou kunnen sturen naar zowel het parket als naar de betrokken gemeenten met de juiste analyse die u vandaag geeft, de juiste toepassing van de wet te vragen en te vragen dat men niet onder de mom om het sneller te laten gaan een aantal misdrijven zomaar gaat sanctioneren via een GAS-boete.

GAS-boetes hebben absoluut hun nut, maar men moet ze gebruiken voor wat ze bedoeld zijn, met name voor kleine vormen van overlast, zoals graffiti, enzovoort, maar niet voor raciaal of homofob geweld. Daarvoor zijn ze niet bedoeld.

Ik hoop dat u dit signaal schriftelijk of mondeling zult geven. Ik reken erop dat u dit signaal duidelijk geeft en erop toeziet dat het correct wordt toegepast.